

Mainstreaming Disaster Risk Reduction into Livelihood

DRR Good Practices in Myanmar

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတွင် ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်ခြင်း
ပြန်ဟနိုင်ငံအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေး အလေ့အထတောင်းပျား

Partnership for
Human Development

**Copyright © UNDP 2011
All rights reserved
Printed in Myanmar**

**Photo Credits:
Mercy Corps Myanmar
Network Activities Group (NAG)
UNDP Myanmar**

**UNDP Myanmar
No.6, Natmauk Road, (P.O. Box 650)
Yangon, 11211, Myanmar
Phone: +95 1 542910 to 19
Email: registry.mm@undp.org
Website: <http://www.mm.undp.org>**

ACKNOWLEDGEMENT

United Nations Development Programme (UNDP) – Myanmar is pleased to present a compilation of "Good Practices on Disaster Risk Reduction in Myanmar". This publication has been developed under "Strengthening Disaster Risk Reduction Practice in Myanmar through Research and Enhanced Inter-agency Coordination Project" supported by the European Commission's Humanitarian Aid and Civil Protection Department through its Disaster Preparedness Programme (DIPECHO) of the Seventh DIPECHO Action Plan for South East Asia. The case studies presented in this publication encapsulates the innovative work conducted by a number of agencies, UN, international and national for integrating disaster risk reduction perspectives into development programmes.

UNDP Myanmar would like to express its gratitude to the various agencies who contributed their time in the guidance, development and submission of the case studies; a special thanks to the Disaster Risk Reduction Working Group members for their support in reviewing case studies and most importantly to the communities and field staff, who gave their time and shared their stories; without them these case studies could not have been completed.

ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ် (ယူအင်န်ဒီပီ) မြန်မာအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း “ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အထကောင်းများ”ကို စုစည်းတင်ပြခွင့် ရသည့်အတွက်နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်မိပါသည်။ ဤစာစောင်ကို “ဥရောပကော်မရှင် လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီဆိုင်ရာအဖွဲ့ရုံး”၊ ဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ်၏ အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွက် သတ္တမမြောက်လုပ်ငန်းစီမံကိန်း၏ပံ့ပိုးထောက်ပံ့မှုဖြင့်ဆောင်ရွက်သော “သုတေသနနှင့် အဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်းညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှုဖြင့်မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအလေ့အကျင့်များအားကောင်းစေရေးစီမံကိန်း”မှ ပြုစုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤစာစောင်တွင်တင်ပြထားသောအကြောင်းအရာများသည်ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးကိုဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်များတွင်ပါဝင်လာရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ၊ ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများကဆောင်ရွက်သော ဆန်းသစ်သောလုပ်ဆောင်မှုများကိုဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးမှ ဤစာစောင်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လမ်းညွှန်ပေးခြင်း၊ စာမူများရေးသားပြုစုပေးပို့ခြင်းတို့အတွက် ယူအင်န်ဒီပီ မှ ကျေးဇူးဥပကာရတင်ရှိပါကြောင်း ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏အဖွဲ့ဝင်များကိုလည်းစာမူများဖတ်ရှုသုံးသပ်ရာတွင်ကူညီပံ့ပိုးပေးခဲ့ခြင်းအတွက်အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ ရပ်ရွာပြည်သူများနှင့် ကျေးရွာများတွင်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အဖွဲ့အစည်းများမှဝန်ထမ်းများကိုလည်း ဤစာစောင်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက်အချိန်ပေးလျက် ၎င်းတို့၏အတွေ့အကြုံများကိုဝေမျှခဲ့သည့်အတွက်လည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်းဖော်ပြလိုပါသည်။ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ပံ့ပိုးကူညီမှုမပါဘဲလျက် ဤစာစောင် ပေါ်ထွက်နိုင်မည်မဟုတ်ပါကြောင်း ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

INTRODUCTION

This compilation of Good Practices is an initiative aiming to explore and document programs which mainstream disaster risk reduction in various development sectors. The production of this document is supported by the VIIth DIPECHO¹ Action Plan for South-East Asia, and is a part of a series of publications being produced by other DIPECHO implementing partners, which include – Malteser International, ActionAid Myanmar and UNDP Myanmar.

Livelihoods in rural areas are intrinsically linked to the surrounding natural environment. Natural disasters often have the worst impact on the livelihoods of poor communities, causing further poverty and marginalisation. Communities lose their assets and means of production which further exacerbates other problems such as malnutrition, and food insecurity, keeping them bound in a cycle of poverty. Thus, ensuring that DRR strategies are incorporated in livelihood interventions is essential to prevent losses and damages to communities.

The case studies documented in this publication capture disaster risk reduction initiatives which have been integrated into various livelihood practices such as agriculture, fisheries, livestock, etc. This section showcases initiatives where local and international NGOs have worked with communities, local government officials and other stakeholders in developing strategies to reduce the risks and vulnerability of communities. The case studies also reflect the importance of engaging policy makers in addressing disaster related risks. The case studies additionally identify challenges encountered the implementation of DRR initiatives and what needs to be considered when replicating these initiatives.

This document aims at providing insights and examples to agencies concerned with livelihoods on good disaster risk reduction practices and to help identify opportunities where the both can be integrated enabling communities to be better prepared and resilient to natural hazards.

---

¹The European Commission Humanitarian Aid Department's Disaster Preparedness Programme (DIPECHO)

ဤအလေ့အကျင့်ကောင်းများစုစည်းတင်ပြမှုစာစောင်သည် ဖွံ့ဖြိုးရေးကဏ္ဍအသီးသီးတွင်ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးကိုပေါင်းစပ်ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများအား လေ့လာခြင်းအတွက် ကနဦးခြေလှမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်အတွက် ဥရောပကော်မရှင်လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုအကူအညီဆိုင်ရာအဖွဲ့ရုံး၊ ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေးအစီအစဉ် (အရှေ့တောင်အာရှဒေသအတွက် DIPECHO ၏ သတ္တမမြောက် လုပ်ငန်းစီမံကိန်း)၏ပံ့ပိုးမှုဖြင့်ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ဤစာစောင်သည် DIPECHO စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှု မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော Malteser International ၊ ActionAid (မြန်မာ)နှင့် UNDP (မြန်မာ)တို့မှ ပြုစုထုတ်ဝေသော ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးဆိုင်ရာအလေ့အကျင့်ကောင်းများစုစည်းတင်ပြမှုများအနက် တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျေးလက်ဒေသများရှိအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ ၎င်းတို့၏သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တစ်သားတည်း ဆက်စပ်နေပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များသည်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများကိုအဆိုးရွားဆုံးပျက်ဆီးတတ်ပြီး ရပ်ရွာပြည်သူများအား ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့် ပိုမိုဆိုးရွားသော အခြေအနေများသို့ တွန်းပို့ပေးပါသည်။ ထို့အပြင် ရင်းမြစ်များ၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားစုများကို လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရသဖြင့် အဟာရချို့တဲ့မှု၊ စားနပ်ရိက္ခာ မလုံလောက်မှု စသည့်ပြဿနာများပိုမိုဆိုးရွားလာခဲ့ရပြီးဆင်းရဲမွဲတေမှုနှင့်အတွင်းမှလွတ်မြောက်နိုင်ခြင်းမရှိကြတော့ပေ။ ထို့ကြောင့်လည်း ရပ်ရွာလူထု၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဆိုင်ရာစွမ်းအားရင်းမြစ်များ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုမှ ကာကွယ်နိုင်ရေးအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများတွင် ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးနည်းဗျူဟာများကို ထည့်သွင်းဖော်ဆောင်သွားရန်အရေးကြီးပါသည်။

ဤစာစောင်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးစသည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ၌ ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးကို ပေါင်းစပ်ဖော်ဆောင်ပုံကို

လုပ်ငန်းစီမံကိန်းများ၏ အတွေ့အကြုံနှင့်ထင်ဟပ်ဖော်ပြထားပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများဆုံးရှုံးနိုင်ခြေရှိသောရပ်ရွာပြည်သူများအတွက်ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချရေးနည်းဗျူဟာများရေးဆွဲရာတွင်ပြည်တွင်းပြည်ပမှလူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ရပ်ရွာလူထု၊ ဒေသခံအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ အခြားသက်ဆိုင်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပုံကို ဤစာစောင်တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်ဆက်စပ်နေသည့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကိုရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရာတွင် မူဝါဒချမှတ်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု၏ အရေးပါပုံကိုလည်း တင်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် ဤအလေ့အကျင့်များကို ပုံစံယူဆောင်ရွက်လိုသူများအတွက် လက်တွေ့လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရနိုင်သည့်အခက်အခဲများကိုပါကြိုတင်စဉ်းစားနိုင်ရေးအတွက် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းနယ်ပယ်တွင် လုပ်ကိုင်နေသူများသာမက ဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ကဏ္ဍနှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် နောင်တွင်ကြုံတွေ့နိုင်သည့် ဘေးအန္တရာယ်များအတွက် ရပ်ရွာပြည်သူများမှ မည်သို့ပြင်ဆင်သွားမည်၊ မည်သို့ ကြံ့ကြံ့ခံရင်ဆိုင်သွားမည် စသောအတွေးအမြင်များ၊ စံနမူနာများကိုလည်း ဤစာစောင်ကိုဖတ်ရှုခြင်းဖြင့် ရရှိကြမည်ဟု မျှော်လင့်မိပါကြောင်း . . . ။

CONTENTS

Building Community Resilience for Improved Food Security	
Mercy Corps Myanmar	9
စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုတိုးတက်ရေးအတွက်ရပ်ရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ကြုံကြံ့ခိုင်မှုဖြင့်တင်ခြင်း	
မာစီကော့ပ်(မြန်မာ)	၁၇
Supporting Sustainable and Resilient Livelihoods Recovery Efforts	
UNDP Myanmar	27
ရေရှည်တည်တံ့ပြီးဘေးဒဏ်ခံနိုင်မည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ထူထောင်မှုကိုပံ့ပိုးပေးခြင်း	
ယူအင်န်ဒီပီ (မြန်မာ)	၃၅
Increasing Resilience of Small Fisher-Folk through Good Governance	
Network Activities Group (NAG)	47
ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှုမှတစ်ဆင့် ရေလုပ်သားငယ်များ၏ သဘာဝဘေးဒဏ်ကြုံကြံ့ခိုင်မှုတိုးတက်မြှင့်တင်ရေးလမ်းစာ	
ပေါင်းစုလုပ်အားအကူအညီပေးရေးအဖွဲ့	၅၇

BUILDING COMMUNITY RESILIENCE FOR IMPROVED FOOD SECURITY

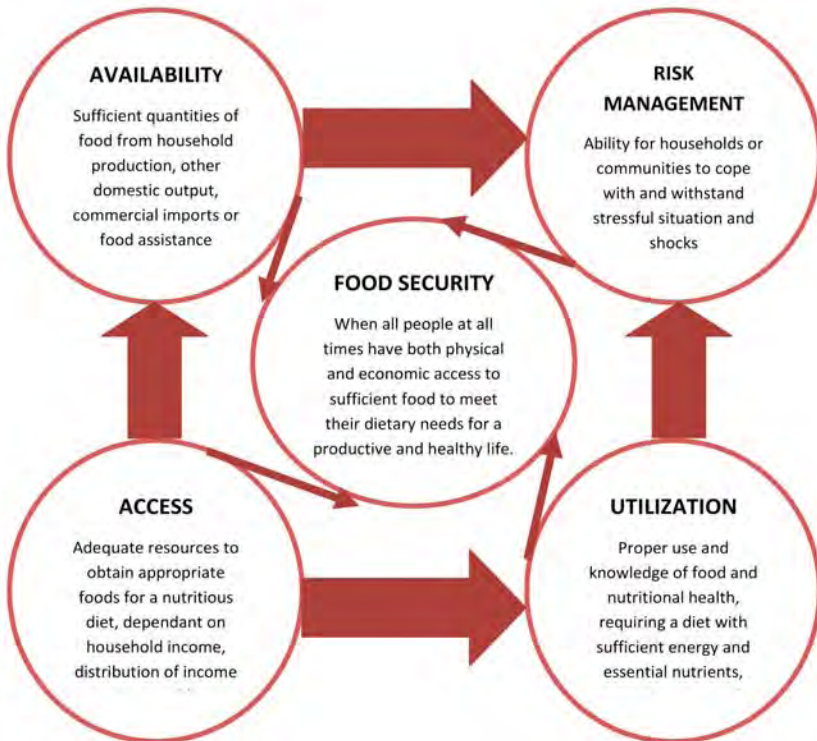
MERCY CORPS MYANMAR

INTRODUCTION

Agriculture is the mainstay of the Myanmar economy contributing to nearly 45% of the Gross Domestic Product in 2007 with paddy being the primary crop. The devastation caused by Cyclone Nargis in 2008 impacted heavily on the availability of food stocks, as well as seeds and tools for the June-

July (main) planting season. Overall, it was reported that only 25% of villages in the affected areas had enough seeds. The Townships of Labutta, Bogale, Pyapon, Dedaye, Kyaiklat were among the worst affected and did not have enough seeds for the upcoming season.

Mercy Corps Approach to Food Security: the confluence of these four pillars will result in more food security for households and community.

Since 2008, Mercy Corps has worked in Myanmar to support the recovery of disaster-affected communities with the objective of building resilient communities with increased economic opportunities and protection from hazards, improved public health and strengthened civil society networks. Through their engagement with communities, Mercy Corps learnt that farmers

lost their agricultural seeds due to their traditional practice of storing seeds in their house in an unsecured manner. When the cyclone struck, along with the house, the seeds were also lost or damaged.

Working directly or through local partners, Mercy Corps has tried to ensure that communities return to their livelihood in a more resilient, prepared and productive manner.

THE INITIATIVE

Mercy Corps focused on ensuring that farmers gained the know-how and skills for protecting seeds from future disasters. In order to achieve this, they facilitated the formation of a "Farmer Producer Enterprise (FPE)" – a community organization to protect livelihoods as well as link up with markets and other stakeholders such as private companies and government departments. The FPE consisted primarily of small land holding farmers who were the most vulnerable to natural hazards. To obtain membership to the group, a farmer needed to provide recommendations from three to five peers. Each FPE consisted of 20 to a maximum of 130 members

which sometimes covered adjacent villages. To manage this group effectively, a core committee was formed where 40% members were women.

To protect seeds from future natural hazards and ensure food security, the FPE established "Rice Seed Banks" as a common storage space for members. A location that was safe from floods or strong winds was identified by members for constructing this storage space. Mercy Corps provided the community with technical and financial support which incorporated disaster risk reduction measures while members provided labor for its construction. To manage the rice

seed bank effectively, the core committee was trained on management skills, savings and loan system, and book keeping. Members were taught how to secure seeds tightly in plastic bags to protect them from intrusion of water and moisture. The saving and loan system comprised seeds loans taken by members. The loan was repaid with an extra bag of seeds as interest.

Rice seeds gained from the interest were either used a buffer stock in times of emergencies or loaned out once more. In few villages, the rice seed bank was also used to generate revenue for the group by allowing non-members to store their seeds at a nominal fee.

Improving crop productivity was also essential for ensuring food security and raising the income

levels of these households while taking into consideration disaster risks. Mercy Corps provided trainings to farmers in line with their farming cycle with support from the Myanmar Agriculture Service (MAS), under the Ministry of Agriculture and Irrigation. Topics such as land preparation, seedling transplanting methods, pest management and low-cost water management techniques, weeding, and use of organic

fertilizers were taught at these trainings.

Recognizing that weather patterns were becoming unpredictable and interfering with normal farming practices, Mercy Corps introduced a new variety of rice seeds on a pilot basis. These seeds were introduced after discussions with the community as well as technical inputs from the MAS and in-house technical experts. These seeds were certified by the MAS, as being more resistant and could be used for five sowing seasons. The produce was also expected to fetch a higher price than the traditional varieties thus increasing their income. Households were selected from among the FPE members by themselves to grow these seeds.

It was also necessary for Mercy Corps to work with the entire market

chain to ensure that the produce was sold at a good price. Milling was a crucial step in the post-production of rice. The basic objective of a rice milling system was to remove the husk and produce an edible, white rice kernel that is sufficiently milled and free of impurities. It was observed that existing mills did not have the machinery to ensure good milling. Hence, Mercy Corps plans to work with mills owners to identify the improvements to machines which would enable good milling. Mercy Corps would provide cash grants to the owners for upgrading or improving the

machine where the grant amount was then transferred to the farmers in terms of a lower cost charged for milling. Over a short term, this was seen as a win-win situation for farmers and mill owners.

It can be seen that protecting agriculture from future natural hazards requires a holistic approach as various processes

and actors constitute the livelihoods chain and no one actor can be addressed in isolation from the other.

GOOD PRACTICES

- Before forming the "Farmer Producer Enterprise", the project team explained its benefits, challenges, roles and responsibilities to the larger community. This helped the community members to take an informed decision to participate in the Farmer Producer Enterprise.
- Staff capacities were built on agriculture, farming process and climate change prior to implementation of the project. This helped in better grounding of the project.
- The project linked various actors in the process ensuring an integrated approach to the intervention. The farmers, rice mill owners, Myanmar Agriculture Services and Private Sector were involved at various stages of the project.
- The importance of sound technical input cannot be undermined. Specialized staff such as agronomist was involved to provide information contributing to sound decisions by communities.

CHALLENGES

- The private sector is hesitant to enter into such initiatives as it is very new for them and they are yet to understand the humanitarian sector and its approaches. Mercy Corps had to gain the confidence of the private sector through demonstration that the community-based initiatives were sound.
- It was sometimes difficult to encourage farmers in trying out new variety of seeds as they were unsure of its yield.

SUSTAINING THE GAINS MADE AND REPLICATION

- The formation and capacity building of the 'Farmer Producer Enterprise' is an important strategy to ensure that the initiatives are taken forward by this community based organization.
- Linkages with the government's agriculture department and private sector are the key in enabling the community to access technical and market resources in future.
- This grain storage bank can be used not only for rice but for other grain and pulses as well. The design is simple enough to be adapted to any geographical and climatic context in the country.

စားနပ်ရိက္ခာပူလုံမှုတိုးတက်ရေးအတွက်
ရပ်ရွာလူထု၏ ဘေးဒဏ်ကြုံကြုံခံနိုင်မှု
မြှင့်တင်ခြင်း

မာစီကျော်မြန်မာ

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု အတွက်ဆန်စပါးကိုအဓိကထားစိုက်ပျိုးသောလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသည် အရေးပါဆုံးကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၂၀၀၇ ခုနှစ် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှုစုစုပေါင်း၏ (၄၅)ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးရှိပါသည်။၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင်တိုက်ခတ်ခဲ့သည့် နာဂစ်

မျိုးစေ့နှင့် စိုက်ပျိုးရေးကိရိယာများပါ ပျက်စီးဆုံးရှုံးစေခဲ့သည်။ ယေဘုယျဆိုရလျှင် မုန်တိုင်းဒဏ်သင့်ဒေသများရှိ ကျေးရွာများ၏ (၂၅) ရာခိုင်နှုန်းအတွက် သာ မျိုးစေ့လုံလောက်မှုရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ လပွတ္တာ၊ ဘိုကလေး၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒရန်နှင့်ကျိုက်လတ်မြို့နယ်များသည်

ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း၏ ပြင်းထန်လှသည့်ဖျက်ဆီးမှုကစားနပ်ရိက္ခာသိုလှောင်မှုကိုသာမက(အဓိက)စိုက်ပျိုးရာသီဖြစ်သည့် ဇွန်လနှင့်ဇူလိုင်လများအတွက်

အဆိုးဝါးဆုံးထိခိုက်ခံရသည့် မြို့နယ်များဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်းစိုက်ပျိုးရာသီအတွက်မျိုးစပါးလုံလောက်စွာ မရှိခဲ့ပေ။

(၂၀၀၈)ခုနှစ်မှစ၍ မာစီကော့ပ် သည်ဘေးသင့်ခံခဲ့ရသည့်ရပ်ရွာပြည်သူများအတွက်စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းများ တိုးတက်ကောင်းမွန်စေခြင်းဖြင့် ဘေးအန္တရာယ်များမှ ကြိုကြွံခံနိုင်စေရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်များမှအကာအကွယ်ပေးရေး၊ ရပ်ရွာပြည်သူများ၏ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရေးအရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများချိတ်ဆက်မှုပိုမိုအားကောင်းစေရေးစသည့်ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ဘေးသင့်ခံခဲ့ရသည့် ရပ်ရွာများ၏ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကိုပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဤသို့ ရပ်ရွာလူထုနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းမှတစ်ဆင့်မာစီကော့ပ်သိရှိခဲ့ရသည်မှာ လယ်သမားများ၏ နေအိမ်များတွင် သီးနှံမျိုးစေ့များသိမ်းဆည်းသိုလှောင်

မှုမှာလုံခြုံကောင်းမွန်မှုမရှိသည့်အတွက် သီးနှံမျိုးစေ့များဆုံးရှုံးခဲ့ရကြောင်းလေ့လာသိရှိခဲ့ရသည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်လာသည့်အခါ အဆိုပါမျိုးစေ့များသည် ဒေသခံတို့၏ နေအိမ်များနှင့်အတူ ပျက်စီးဆုံးရှုံးသွားခဲ့ရသည်။

ရပ်ရွာပြည်သူတို့အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများယခင်ကထက်ဘေးအန္တရာယ်ဒဏ်ကြိုကြွံခံနိုင်စေရေး၊ ဘေးအန္တရာယ်အတွက် ပိုမိုပြင်ဆင်ထားနိုင်ရေး၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရေးတို့အတွက် မာစီကော့ပ်မှတိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ပြည်တွင်းမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှတစ်ဆင့်သော်လည်းကောင်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ကနဦးလုပ်ငန်းစဉ်များ

လယ်သမားများအနေဖြင့် သီးနှံမျိုးစေ့များကို နောင်ကြိုတွေ့ရမည့် ဘေးအန္တရာယ်များမှ အကာအကွယ်ပေး၍ လုံခြုံစွာသိုလှောင်နိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများရရှိစေရန် မာစီကော့ပ်မှ အလေးထား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ အဆိုပါလုပ်ငန်း

အောင်မြင်ရေးအတွက် “လယ်ယာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်း (Farmer Producer Enterprise-FPE)” ကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့သည်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်အကိုင်များအကာအကွယ်ပေးရေးအပြင်ဈေးကွက်များ၊ ပုဂ္ဂလိက

ကုမ္ပဏီများနှင့် အစိုးရဌာနများကဲ့သို့ ဆက်သွယ်ပတ်သက်သူများနှင့်ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည့် ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်သည်။ FPE ဖွဲ့စည်းရာတွင် သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်မှ ထိခိုက်ခံရ အလွယ်ဆုံးသောလယ်ကွက်အနည်း အကျဉ်းလုပ်ကိုင်သည့် လယ်သမားများ ကိုအခြေခံ၍ဖွဲ့စည်းထားသည်။အဆိုပါ အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်နိုင်ရန် လယ်သမားတစ်ဦးသည် မိမိနှင့်ဘဝတူ လယ်သမားငါးဦးမှထောက်ခံရန်လိုအပ် ပါသည်။ FPEအဖွဲ့တိုင်းကိုလယ်သမား အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ (၂၀)မှ အများဆုံး (၁၃၀) အထိ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ တစ်ခါ တစ်ရံတွင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာ များမှလယ်သမားများလည်း ပါဝင် လေ့ရှိသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့အားထိရောက် စွာစီမံခန့်ခွဲနိုင်ရေးအတွက်ဗဟိုကော် မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းထားပြီး၊ ယင်း ကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင်များ၏ (၄၀) ရာခိုင်နှုန်းမှာ အမျိုးသမီးများဖြစ်သည်။

လယ်ယာသီးနှံမျိုးစေ့များကို နောင်တွင်ကြုံတွေ့ရမည့် သဘာဝဘေး အန္တရာယ်များမှလုံခြုံစွာသိုလှောင်ထားနိုင် ရေးနှင့်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရှိစေရေး အတွက် အဖွဲ့ဝင်များ၏ ဘုံသိုလှောင်ရေး

နေရာတစ်ခုအဖြစ် FPE သည် ‘ဆန်စပါးမျိုးစေ့ဘဏ် (Rice Seed Banks)’ များကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ မျိုးစေ့သိုလှောင်ရုံ ဆောက်လုပ် ရေးအတွက် ရေလွှမ်းမိုးမှုနှင့် လေပြင်း မုန်တိုင်းဒဏ်မှ လုံခြုံဘေးကင်းသည့် နေရာတစ်ခုကို အဖွဲ့ဝင်များကသတ်မှတ် ပါသည်။မာစီကော့ပ်မှ ဘေးအန္တရာယ် ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချရေးအစီ အမံများပါဝင်သည့် နည်းပညာနှင့် ငွေကြေးကိုထောက်ပံ့ပေးပြီးသက်ဆိုင် ရာ ရပ်ရွာပြည်သူများမှ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရေးအတွက် လုပ်အား စိုက်ထုတ်ပါသည်။ အဆိုပါ ဆန်စပါး မျိုးစေ့ဘဏ်ကို ထိရောက်စွာ စီမံခန့်ခွဲရေး အတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်မည့် ဗဟိုကော်မတီဝင်များကို စီမံခန့်ခွဲမှု ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ စုဆောင်း မှုနှင့် ချေးယူမှုစနစ်နှင့်စာရင်းရေးသွင်း နည်းတို့ကို လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးပါ သည်။ အဖွဲ့ဝင်များကို မျိုးစေ့များ ရေနှင့် ရေငွေကြောင့်မပျက်စီးစေရေးအတွက် ပလတ်စတစ်အိတ်များနှင့် လုံလုံခြုံခြုံ ထုပ်ပိုးသိမ်းဆည်းနည်းများသင်ကြား ပေးသည်။ စုဆောင်းမှုနှင့် ချေးယူမှု စနစ်တွင်အဖွဲ့ဝင်များအားမျိုးစေ့ထုတ်ချေး

ခြင်းပါဝင်သည်။ ထုတ်ချေးလိုက်သည့် မျိုးစေ့အတွက် ပြန်ဆပ်ရာတွင် မျိုးစေ့ ထုပ်တစ်ထုပ်ကို အတိုးအဖြစ် အပိုပေး ရသည်။ အတိုးရရှိသည့် စပါးမျိုးစေ့ များကို အရေးပေါ်အချိန်များအတွက် အရန်မျိုးစေ့များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ထပ်ဆင့် ထုတ်ချေးရန်အတွက် လည်း ကောင်းအသုံးပြုပါသည်။ ကျေးရွာအချို့ တွင်အဖွဲ့ဝင်မဟုတ်သူများအားယင်းတို့ ၏မျိုးစေ့များကိုမျိုးစေ့ဘဏ်၌သတ်မှတ် အခကြေးငွေဖြင့် အပ်နှံခွင့်ပေးခြင်းဖြင့်

အဖွဲ့အတွက် ဝင်ငွေရရှိစေရန် အသုံးချ ကြပါသည်။

ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေကိုထည့်သွင်းစဉ်းစားသကဲ့သို့ပင် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုရှိရေးနှင့် အိမ်ထောင်စု များ၏ ဝင်ငွေမြင့်မားရေးအတွက် သီးနှံ အထွက်နှုန်းတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး မှာလည်း အထူးအရေးပါပါသည်။ မာစီ ကော့ပ်သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်း၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့်

လယ်သမားများအား ၎င်းတို့၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမှုလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ကိုက်ညီသောလယ်သမားသင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခဲ့ပါသည်။ မြေပြုပြင်နည်း၊ ပျိုးပင်ပေါက်များ ပြောင်းရွှေ့စိုက်နည်း များ၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကာကွယ်ရေး၊ ကုန်ကျစရိတ် သက်သာစွာဖြင့် ရေစီမံ ခန့်ခွဲမှုနည်းစနစ်များ၊ ပေါင်းသတ်ခြင်းနှင့် သဘာဝမြေဩဇာအသုံးပြုခြင်း စသည့် အကြောင်းအရာများကို အဆိုပါ သင်တန်းများတွင်သင်ကြားပေးခဲ့သည်။

မိုးလေဝသဖြစ်စဉ်များသည် ကြိုတင်ခန့်မှန်းရန် မလွယ်ကူခြင်း ကြောင့် ပုံမှန်စိုက်ပျိုးရေးနည်းလမ်းများ အတွက်အဟန့်အတားများဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိသည်ကိုသတိပြုမိလာသည့်အလျောက် မာစီကော့ပုံအနေဖြင့် မျိုးစပါးအသစ် များ စမ်းသပ်စိုက်ပျိုးရန်မိတ်ဆက် ပေးခဲ့သည်။ မာစီကော့ပုံသည်သက်ဆိုင် ရာ ကျေးရွာလူထုနှင့် ဆွေးနွေးသည့် အပြင်လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည် မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းမှ ကျွမ်းကျင်သူများ၏ နည်းပညာဆိုင်ရာ ပံ့ပိုးမှုများ ရယူပြီးမှ အဆိုပါ မျိုးစပါးများကို လယ်သမားနှင့် မိတ်ဆက်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ

မျိုးစပါးများသည် ရာသီဥတုနှင့် ပိုး မွှားဒဏ်ကို ပိုမိုခံနိုင်ရည်ရှိပြီး ပျိုးကြံ ရာသီ(၅)ရာသီအထိ အသုံးပြုနိုင်သော မျိုးအဖြစ် မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ အတည်ပြုချက်ပေးထားသည်။ ထွက်ရှိ လာသည့် စပါးများသည် ပုံမှန်ထွက်ရှိ ခဲ့သည့်စပါးအမျိုးအစားများထက် ဈေး ပိုမိုရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည့်အတွက် လယ် သမားတို့၏ ဝင်ငွေတိုးပွားစေပါသည်။ အဆိုပါစပါးမျိုးကိုအသုံးပြု စိုက်ပျိုးမည့် အိမ်ထောင်စုများကို FPE အဖွဲ့ဝင်များ အနက်မှ ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ပေးခဲ့ ကြပါသည်။

မာစီကော့ပုံအနေဖြင့် စိုက်ပျိုး ထွက်ရှိလာသည့်စပါးများဈေးကောင်း ရရှိနိုင်ရေးအတွက်ဈေးကွက်နှင့်ချိတ် ဆက်ပေးရန်လည်းလိုအပ်လာပါသည်။ ထွက်ရှိလာသည့်စပါးများကိုကြိတ်ခွဲ ခြင်းသည်လည်းအလွန်အရေးကြီးသော အဆင့်ဖြစ်သည်။ ဆန်ကြိတ်ခွဲခြင်းစနစ် ၏အခြေခံရည်ရွယ်ချက်မှာအပေါ်ယံ စပါးခွဲကြမ်းကိုဖယ်ရှားပြီးအသင့်စားသုံး နိုင်သော အမှိုက်သရိုက်ကင်းစင်သည့် ဆန်ဖြူဆန်ကောင်း ရရှိရေးဖြစ်ပါသည်။ လေ့လာမှုများအရလက်ရှိကြိတ်ခွဲစက် များတွင်ဆန်ကောင်းကြိတ်ခွဲထုတ်လုပ်

နိုင်သည့်စက်ကောင်းများမရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍မာစီကော့ပ်သည် ဆန်ကောင်းထွက်ရှိစေရန်ကြိတ်ခွဲပေး နိုင်ရန်အတွက်စက်ကိရိယာများတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရေးအတွက်ဆန်စက် ပိုင်ရှင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ခဲ့ပါသည်။ မာစီကော့ပ်သည် ဆန်စက်ပိုင်ရှင်များအား ၎င်းတို့၏ ကြိတ်ခွဲစက်များတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး သို့မဟုတ် အဆင့်မြှင့်တင်ရေးအတွက် ငွေကြေးများထောက်ပံ့ပေးပါသည်။ ထို့နောက်လယ်သမားများအားကြိတ်ခွဲခ သက်သာစွာဖြင့်စပါးများကြိတ်ခွဲခွင့်ရ စေခြင်းဖြင့်အဆိုပါထောက်ပံ့ငွေကို လယ်သမားများမှ တစ်ဆင့်ခံစားခွင့် ရရှိရန် စီစဉ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ကာလတို

အတွင်းယခုကဲ့သို့ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းသည်လယ်သမားများနှင့် ကြိတ်ခွဲစက်ပိုင်ရှင်များအတွက် နှစ်ဦး နှစ်ဖက်အဆင်ပြေနိုင်သည့်နည်းလမ်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း များကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များမှ အကာအကွယ်ပေးရေးသည် အများနှင့် ဆက်စပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ် ပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ် အကိုင်များနှင့် ၎င်းနှင့်ဆက်စပ် ပါဝင် လုပ်ကိုင်နေသူများသည် အဆိုပါ ဖြစ်စဉ်၏အစိတ်အပိုင်းများဖြစ်သဖြင့် တစ်ဦး တစ်ယောက်တည်း ဆောင်ရွက် ဖြေရှင်း၍မရနိုင်ပါ။

အလေ့အကျင့်ကောင်းများ

- ‘လယ်ယာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ များအသင်း’ မဖွဲ့စည်းမီစီမံကိန်း လုပ်ငန်းအဖွဲ့သည်ထိုအသင်း ဖွဲ့စည်းခြင်းဖြင့်ရရှိမည့်အကျိုး ကျေးဇူးများ၊ အခက်အခဲများ၊ ဆောင်ရွက်ရမည့် အခန်းကဏ္ဍ များနှင့် တာဝန်ဝတ္တရားများကို ကျေးရွာလူထုအားကျယ်ကျယ်

ပြန်ပြန်ရှင်းပြခဲ့သည်။ထိုသို့ရှင်းပြ သည့်အတွက်အဆိုပါအသင်း အဖွဲ့ တွင်ပါဝင်ရေး၊ မပါဝင်ရေး ဆုံးဖြတ်ရာတွင်အထောက်အကူ ဖြစ်စေခဲ့သည်။

- စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော် ရေးအတွက်စိုက်ပျိုးရေး၊လယ်ယာ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ရာသီဥတု

ပြောင်းလဲမှုတို့နှင့်ပတ်သက်၍
ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်
မြှင့်တင်ရေးကို စီမံကိန်းမစတင်မီ
ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
ထိုသို့ဆောင်ရွက်သည့်အတွက်
စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများအကောင်
အထည်ဖော်ရေးအတွက်အထောက်
အကူဖြစ်စေသည်။

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာ
တွင် ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်မှုရှိစေ
ရေးအတွက်ပတ်သက်ဆက်နွှယ်
သူအားလုံးနှင့်ချိတ်ဆက်ထား
သည်။ လယ်သမားများ၊ ဆန်

စက်ပိုင်ရှင်များ၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေး
လုပ်ငန်းနှင့်ပုဂ္ဂလိကဏ္ဍတို့သည်
စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင်
ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။ ပြည့်စုံကောင်း
မွန်သည့် နည်းပညာဆိုင်ရာ
သွင်းအားစုများသည်လည်း
အရေးပါလှသည်။ ရပ်ရွာပြည်သူ
အနေဖြင့် မှန်ကန်သော ဆုံးဖြတ်
ချက်များ ချမှတ်နိုင်ရေးအတွက်
သတင်း အချက်အလက်များ ပံ့ပိုး
ပေးနိုင်သည့် စိုက်ပျိုးရေးပညာ
ရှင်များကဲ့သို့ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ
ကျွမ်းကျင်သူများပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

အက်အဲများ

- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသည်ထိုသို့သော လုပ်ငန်းမျိုးတွင် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ရန် တုံ့ဆိုင်းတတ်ပါ သည်။ လူသားချင်းစာနာထောက် ထားမှုဆိုင်ရာအကူအညီပေးရေး ကဏ္ဍနှင့် ၎င်း၏ဆောင်ရွက်ပုံ နည်းလမ်းများသည် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍအတွက် အသစ်အဆန်း ဖြစ်သဖြင့် နားလည်နိုင်ခြင်းမရှိ သေးပါ။ မာစီကော့ပံသည် ရပ်ရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများ၏ အားသာချက်များကိုဖော်ထုတ်ပြ နိုင်ခြင်းဖြင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၏ ယုံကြည်မှုကိုရယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။
- လယ်သမားများအနေဖြင့် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင်အထွက်နှုန်း မသိရသေးသော မျိုးစပါးအသစ် များစိုက်ပျိုးလာစေရေးတိုက်တွန်း ရသည်မှာ ရံဖန်ရံခါတွင်ခက်ခဲ တတ်ပါသည်။

အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိစေရန်နှင့် ဆင့်ပွားကူးယူအသုံးပြုနိုင်ရေး

- ‘လယ်ယာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ များအသင်း’ဖွဲ့စည်းရေးနှင့်စွမ်း ဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးသည် အဆိုပါ ရပ်ရွာအခြေပြုအဖွဲ့ အစည်းများကဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည့် ကနဦးလုပ်ငန်းများ ဆက်လက်တိုးတက်စေရေး အတွက် အရေးကြီးသည့်မဟာ ဗျူဟာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။
- အစိုးရ စိုက်ပျိုးရေးဌာနများနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတို့နှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်မှုများသည်နောင်တွင် နည်းပညာနှင့်ဈေးကွက်ရင်းမြစ် များကို ရပ်ရွာပြည်သူများမှ အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် အဓိက အရေးပါပါသည်။
- ဤမျိုးစေ့ဘဏ်သည် ဆန်စပါး အတွက်သာမက အခြားသီးနှံ နှင့်ပဲမျိုးစုံအတွက်လည်းအသုံးပြု နိုင်သည်။ မျိုးစေ့သိုလှောင်ရုံ၏ ဒီဇိုင်းပုံစံသည်နိုင်ငံအတွင်းအခြား ဒေသများ၏ ပထဝီဆိုင်ရာအနေ အထားနှင့်ရာသီဥတုဆိုင်ရာအခြေ အနေများနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ပြုပြင်ဆောက်လုပ်နိုင် သည့် ရိုးရှင်းသည့်ပုံစံဖြစ်ပါသည်။

SUPPORTING SUSTAINABLE AND RESILIENT LIVELIHOODS RECOVERY EFFORTS

UNDP MYANMAR

INTRODUCTION

Livelihood is one of the key sectors which are severely impacted by natural disasters. Not only does it destroy the present and existing resources but also compromises future productivity through the loss of livelihood assets (boats, nets, ploughing equipments) and intrusion of saline water to the fertile soil.

Cyclone Nargis in 2008 caused a similar impact on the livelihood sector of the Ayeyarwaddy Delta region. It impacted heavily on the availability of food stocks, as well as seeds and tools for the June-July (main) paddy planting season. Overall, only 25 percent of villages along the affected areas reported having enough seeds. It was noted that villages in the townships of Labutta, Bogale, Pyapon, Dedaye, Kyaiklat were among the worst affected and did not have enough seeds for the upcoming season. The total damage and losses estimated for the agriculture sector range from 570,000 million to almost 700,000 million MMK.

When Cyclone Nargis hit, UNDP was the only UN agency with field

offices in the Nargis-affected delta and was therefore able to mobilize resources within 24 hours. UNDP teams were sent in to assess the disaster, deliver relief items and provide support to the affected populations.

Building on its on-going Integrated Community Development Project (ICDP), UNDP immediately engaged in the direct delivery of relief assistance, restoring basic community infrastructure through cash-for-work and reviving livelihoods in cooperation with other UN agencies and NGOs. UNDP Myanmar's long experience with community-based development enabled it to swiftly operationalize their community-driven approach. This approach strived to ensure that local communities were from the outset empowered to identify their own priorities, design and implement their own initiatives and effectively monitor and evaluate their own recovery. Importantly it established mechanisms and processes to maximize transparency and accountability at the community level. Such

“bottom up” measures not only ensured that the response efforts are appropriate and equitably targeted, but also ensured local ownership and sustainability of recovery results.

One of the main mandates for UNDP Myanmar was to restore people’s livelihood which would ensure food availability and income generation. It was also to be seen that the possible interventions would build in a disaster reduction aspect which could have a lesser impact in subsequent disasters. It was also

necessary to look at the entire livelihood chain which included linkages to market, storage and warehousing, availability of credit etc which were all critical components for food security and income generation. Along with this, UNDP developed the mechanism for community based disaster risk reduction through the implementation of risk and hazard mapping, formation and training of Community Disaster Management Committees and other task forces; and prioritized mitigation works.

THE INITIATIVE

Through the support for sustainable livelihoods recovery efforts of the poorest and most vulnerable in Cyclone Nargis affected Ayeyarwaddy Delta funded by LIFT¹, UNDP with the support of local partners, has been implementing a livelihood recovery program in 95 villages, covering four townships of the Delta.

Information and access to markets is critical for communities who are vulnerable to disasters as they

need to know the places where they can procure raw materials and equipments to help return to their livelihoods at the earliest. Access to affordable credit is also vital since informal money lenders charge exorbitant rates of interest leaving borrowers in a permanent state of debt which further exacerbates their vulnerability. UNDP was able to construct and facilitate the setting up of two rural markets; one each in Bogale and Labutta Townships, which are

¹ Livelihoods and Food Security Trust Fund (LIFT) is a multi-donor fund for the poorest and the most vulnerable people in Myanmar.

strategically located for surrounding villages where community members could trade their produce at competitive rates and even to the extent of reducing their dependency on middlemen. UNDP was also able to work with the relevant government departments at the township level for the institution of the market. The infrastructure to the market was constructed with about 30% contribution of community. At present, over 200 micro and small scale enterprises as well as a large number of individual hawkers are using these markets as a regular trading place.

Villagers do not need to travel to township centres for purchasing of food items and households' necessities thus saving a lot of time and travel cost. The market place has also created secondary business opportunities for the people in nearby villages such as operators of boat transportation services, traders and fishermen from the township markets selling to hawkers and other market vendors, handicraft selling, etc.

UNDP is also working with local communities in building awareness on appropriate DRR measures for protection of livelihoods. Awareness raising

events on protecting livelihood assets from disasters were conducted where communities were shared information on how they could protect their livelihood equipments and inputs from floods and storms. Participatory exercises were done where communities were able to identify and understand the appropriate government departments which could help in livelihoods support and recovery thus empowering these communities with access to local government. Village Disaster Management Committees (VDMC), bringing representatives from various segments of the community, were formed in each of these target villages, where each committee consisted of 5-7 members. These committees, along with other

community members, jointly developed community-based disaster preparedness and response plans through community risk assessment, resource mapping and hazard analysis of the village where vulnerabilities to livelihoods was addressed. Search and Rescue, First Aid and Early Warning task forces have been formed under each VDMC. These task force members were trained on First Aid and Search and Rescue by trained resource persons, out of whom 40-50% of the trained personnel are women. IEC materials on flood, cyclone, tsunami, earthquake and fire were distributed to the vulnerable population providing basic understanding of Do's and Don'ts during any disaster on how they should protect their livelihoods.

For ensuring nutritional support and minimum subsistence during times of disasters alongside additional income revenues, homestead gardens have been promoted within the more vulnerable group of

communities, especially households with smaller land. They have been educated on the choice of varieties to use as per soil, temperature and nutritional benefits so that they could maximize the potential of their land. It has been seen that this initiative has also been able to pay off the debts.

GOOD PRACTICES

- UNDP project teams encouraged greater participation of women in the villages since the beginning of the project intervention. This is clearly illustrated in project policies and guidelines and the following steps were undertaken to ensure active women participation; for example every committee and group formed at the community level consisted of at least 40% of women members, and all members of committees and groups were encouraged to attend various trainings and workshops.
- The most significant result achieved is that, women from the villages were becoming more involved in the decision making processes of the village and growing in confidence, as observations have noted that they are now, on average, more pro-actively involved in community meetings and activities.

CHALLENGES

- Sometimes it was difficult to get the full support of government departments at the local level to contribute and collaborate in project activities. This was due to a variety of reasons including other priorities where

government officials were busy with.

- Working with specific vulnerable communities also decreases the engagement

with the better off households in the community to a level of non-inclusiveness thus not making it entirely inclusive. Though the project's objective is to improve the conditions of poor and marginalized sections of the communities, the other general project activities such as awareness raising on disaster preparedness needs to be expansive in nature and cover the entire community irrespective of economic condition.

SUSTAINING THE GAINS MADE AND REPLICATION

- In order to maintain the sustainability of project interventions, community's technical and managerial capacities, such as Agricultural Extension Workers (AEW) and Livelihoods Extension Workers (LEW), have been built and strengthened to take the initiatives forward on their own.
- The institution and capacity of local community-based organizations such as farmer groups, fishers groups, livestock groups etc. have been able to absorb and retain the awareness and information gained within the villages thus having the possibility of sharing it with other members of the community.

ရေရှည်တည်တံ့ပြီး ဘေးဒဏ်ကြုံကြုံခံနိုင်မည့်
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ
ဖြန့်လည်ထူထောင်မှုကို ပံ့ပိုးပေးခြင်း

ယူအင်နိဒီ (မြန်မာ)

နိဒါန်း

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် အကြီးအကျယ်ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသောကဏ္ဍများတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း ကဏ္ဍသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ်ပါသည်။ ရရှိပြီးဖြစ်သောအရင်းအမြစ်စွမ်းအားစုများကို သာမက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအရင်းအနှီးများဖြစ်သောလေ့၊ ငါးဖမ်းပိုက်၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများကိုပါဆုံးရှုံးခြင်းနှင့် မြေဆီလွှာများအတွင်း ဆားငရဲဝင်ရောက်မှုတို့ကြောင့်အနာဂတ်အတွက် ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းကိုပါ ထိခိုက်စေတတ်ပါသည်။

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တိုက်ခတ်ခဲ့သောနာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းကြောင့် ဧရာဝတီ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းကဏ္ဍမှာ အလားတူထိခိုက်မှုကို ကြုံတွေ့ခဲ့ရပါသည်။ မုန်တိုင်းဒဏ်ကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာရရှိနိုင်မှုကိုများစွာအခက်ကြုံစေခဲ့ပြီး အဓိကဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရာသီဖြစ်သော ဇွန်၊ ဇူလိုင်လအတွက် မျိုးစပါးများနှင့် လယ်ယာသုံးကိရိယာများပါ ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရ

ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင်မုန်တိုင်းဒဏ်သင့်ကျေးရွာများအနက် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း၌သာလျှင် မျိုးစပါး လုံလောက်ကြောင်းလေ့လာချက်များအရသိရှိရသည်။ လပွတ္တာ၊ ဘိုကလေး၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒရဲနှင့်ကျိုက်လတ်မြို့နယ်များရှိကျေးရွာများမှာထိခိုက်ပျက်စီးမှုအများဆုံးဖြစ်ပြီးလာမည့် စိုက်ပျိုးရာသီအတွက် မျိုးစပါးအလုံအလောက် မရှိခဲ့ပါ။ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွက် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှု ပမာဏ စုစုပေါင်းမှာ မြန်မာကျပ်ငွေသန်းပေါင်း (၅၇၀,၀၀၀) မှ (၇၀၀,၀၀၀) အထိ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

ယူအင်န်ဒီပီသည် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်စဉ်အချိန်က မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင်နယ်မြေဖြန့်ခွဲရှိနေသည့် တစ်ခုတည်းသောကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းဖြစ်ရာလိုအပ်သော စွမ်းအားစုများကို ၂၄ နာရီအတွင်းစုစည်းနိုင်ခဲ့သည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ထိခိုက်ခံရမှုကိုဆန်းစစ်ရန်၊ ကယ်ဆယ်ရေးပစ္စည်းများဖြန့်ဖြူးပေးရန်နှင့် ဘေးဒဏ်သင့် ပြည်သူများအား ကူညီထောက်ပံ့နိုင်ရန်တို့အတွက်ယူအင်န်ဒီပီအဖွဲ့များကို စေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။

မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင် အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည့် ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးမှု (ICDP) ကို ဗဟိုပြု၍ ကယ်ဆယ်ရေး အထောက်အပံ့များ တိုက်ရိုက်ပေး အပ်ခြင်း၊ ငွေကြေးနှင့် လုပ်အားဖလှယ်မှု အစီအစဉ်ဖြင့် ရပ်ရွာအခြေခံ အဆောက်အအုံများ ပြန်လည်ပြုပြင် တည်ဆောက်ခြင်း၊ အခြားသော ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်း များ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရပ်ရွာအခြေပြု ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ယူအင်နီဒီပီသည် အတွေ့အကြုံများစွာ ရှိပြီးဖြစ်သဖြင့် လျင်မြန်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

၎င်းနည်းဖြင့် ရပ်ရွာပြည်သူများ ကိုယ်တိုင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ် သတ်မှတ်နိုင်ခြင်း၊ စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများကိုလည်း ကိုယ်တိုင်ရေး ဆွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခြင်း၊ ပြန်လည်ထူထောင်မှု လုပ်ငန်းများကို လည်း ၎င်းတို့ဘာသာ ထိရောက်စွာ အကဲဖြတ်ဆန်းစစ်နိုင်ခြင်း စသည်တို့ ရရှိစေပါသည်။ ထို့ထက်ပို၍ အရေးကြီး

သည်မှာ ရပ်ရွာအဆင့်တွင် ပွင့်လင်း မြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံနိုင်မှုတို့ကို အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်စေမည့် နည်းစနစ်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များကို တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ 'အောက်ခြေမှအပေါ်သို့' စီးဆင်းသည့်စနစ်များကြောင့် တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုလုပ်ငန်းများသည် ရပ်ရွာနှင့် ကိုက်ညီပြီး ညီတူခံစားခွင့်ရရှိနိုင်သည့်အပြင် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများ၏ အကျိုးရလဒ်များ အပေါ် ဒေသခံများက မိမိတို့ကိုယ်ပိုင် အဖြစ် မှတ်ယူလျက် ရေရှည်တည်တံ့စေရေး ထိန်းသိမ်းကြမည်ဖြစ်ပါသည်။

စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံမှုနှင့် ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိမှုတို့၏ အခြေခံဖြစ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးသည် ယူအင်နီဒီပီ၏ အဓိကလုပ်ငန်းတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ အနာဂတ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရာတွင်လည်း ထိခိုက်နစ်နာမှုများ လျော့ချနိုင်ရေးအတွက် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအမြင်ဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားကြောင်းကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်

ငန်း၏ ဆက်စပ်ဖြစ်စဉ် တစ်ခုလုံးတွင် ပါဝင်နေသည့် ဈေးကွက်ချိတ်ဆက်မှု၊ ကုန်ပစ္စည်းသိုလှောင်မှု၊ ငွေချေးယူနိုင်မှု စသည်တို့သည်လည်း စားနပ်ရိက္ခာ ဖူလုံရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးတက်ရရှိရေး တို့အတွက် အရေးပါသည့် အစိတ်အပိုင်းများပင်ဖြစ်သည်။ ယူအင်န်ဒီပီသည် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်များသာမက ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ဘေးဖြစ်နိုင်ခြေဆိုင်ရာ မြေပုံရေးဆွဲခြင်း၊

ရပ်ရွာဘေး အန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှု ကော်မတီနှင့် အခြားလုပ်ငန်းအဖွဲ့များ၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ လေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်း၊ ဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေး လုပ်ငန်းများ ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ ပါဝင်သည့် ရပ်ရွာအခြေပြု ဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးလုပ်ငန်းစနစ်များ ဖော်ထုတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

လုပ်ငန်းစဉ်များ

နာဂစ်မုန်တိုင်းဒဏ် ခံစားခဲ့ရသည့် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသမှ အဆင်းရဲဆုံးနှင့် ဘေးအန္တရာယ်ကျရောက်လွယ်ဆုံးများအတွက် ရေရှည်တည်တံ့မည့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအတွက် LIFT ၏ ထောက်ပံ့မှု၊ ဒေသတွင်း မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ယူအင်န်ဒီပီသည် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ၏ မြို့နယ် (၄) ခုရှိ ကျေးရွာ (၉၅) ရွာတွင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း ပြန်လည် ထူထောင်ရေးကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

ဈေးကွက်နှင့် ပတ်သက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိရေး၊ ဈေးကွက်ရရှိနိုင်ရေးတို့သည် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်လွယ်သည့် ရပ်ရွာများအတွက်အလွန်ပင် အရေးကြီးပေသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ဆောလျင်စွာ ပြန်လည်ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ၊ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ ဝယ်ယူရရှိနိုင်မည့် နေရာများကို သိထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်းရှိ ငွေချေးငှားသူများမှာ မတန်တဆ အတိုးနှုန်းများ ရယူကြသဖြင့် ငွေချေး

ယူသူအဖို့ အကြွေးနွဲ့အတွင်းမှ ရုန်းမထွက်နိုင် ဖြစ်နေကြရာ ဘေးဖြစ်လွယ်မှု အခြေအနေကို ပိုမိုဆိုးရွားလာစေသောကြောင့် ထိုက်သင့်သော အတိုးနှုန်းဖြင့် ငွေချေးယူနိုင်မှုကို သိထားရန် အလွန် အရေးကြီးပေသည်။ လပွတ္တာမြို့နယ်နှင့် ဖျာပုံမြို့နယ်များအတွင်းမှ အချက်အချာကျသည့် ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဈေးတစ်ခုစီကို ယူအင်န်ဒီပီက တည်ထောင်ပေးနိုင်ခဲ့သဖြင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင် ကျေးရွာများမှ ရွာသူရွာသားများအဖို့ မိမိတို့၏ခြံထွက် သီးနှံများကို လွတ်လပ်စွာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်သဖြင့် ဈေးပိုရသည့်အပြင် ပွဲစားများအပေါ် မှီခိုနေရခြင်းမှလည်း သက်သာလာခဲ့သည်။ အဆိုပါ ကျေးလက်ဈေး ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် ယူအင်န်ဒီပီသည် မြို့နယ်အဆင့် သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ရှိသူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ကျေးလက်ဈေးနှင့် ပတ်သက်သည့် အခြေခံအဆောက်အဦများကိုလည်း ရပ်ရွာမှပူးပေါင်းပါဝင်မှု (၃၀)ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဖော်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယခုဆိုလျှင် အသေးစားလုပ်ငန်းရှင် (၂၀၀) ခန့်အပြင် ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး ဈေးသည်

အမြောက်အမြားသည် အဆိုပါ ကျေးလက်ဈေးအား ပုံမှန်ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရာ နေရာအဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်ပါသည်။ ရွာသားများအဖို့ စားသောက်ကုန်များ၊ အိမ်တွင်းအသုံးအဆောင် များဝယ်ယူရန်အတွက် မြို့သို့သွားစရာမလိုတော့သဖြင့် အချိန်ကုန်သက်သာသည့်အပြင် ခရီးစရိတ်ကုန်ကျမှုကိုလည်း လျော့ချ နိုင်နေပြီဖြစ်သည်။ လှေ ကူးတို့သမားများ၊ ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်သူများ၊ မြို့ဈေးကွက် အတွက် ငါးရှာပေးသူတံငါလုပ်သားများ၊ ခေါင်းရွက်ဗျပ်ထိုး ဈေးသည်များ၊ အခြားဈေးများမှ ဈေးသည်များ၊ လက်မှုပစ္စည်းရောင်းချသူများ ရောင်းဝယ်နေပြီဖြစ်သဖြင့် အနီး ပတ်ဝန်းကျင် ရွာများအတွက် တစ်ဆင့်ခံဈေးကွက်ကြီး တစ်ခုဖြစ်လာနေပြီဖြစ်သည်။

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများအား အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများနှင့် ပတ်သက်သည့် အသိပညာဗဟုသုတရှိစေရေးအတွက် ဒေသခံပြည်သူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ အသက်

မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အရင်းအနှီးများကို သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များမှ အကာအကွယ်ပေးနိုင်ရေးအတွက် ပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာပြည်သူများသည် မိမိတို့

၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းသုံး ကိရိယာများ၊ လုပ်ငန်းများကို မုန်တိုင်းနှင့် ရေကြီးမှု အန္တရာယ်တို့မှ မည်သို့ ကာကွယ်ထားနိုင်ကြောင်းကို အချင်းချင်းပြန်လည် ဝေမျှပေးခဲ့ကြသည်။ အများပူးပေါင်းပါဝင်သည့် နည်းလမ်းကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကျေးရွာပြည်သူတို့ အနေဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများကိုလည်း သိရှိလာကြပြီး ဝင်ထွက် သွားလာနိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။ ကျေးရွာပြည်သူအတွင်းရှိ အလွှာအသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ်များ (၅)ဦးမှ (၇) ဦးအထိပါဝင်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ကျေးရွာကော်မတီ (VDMC) များကိုလည်း

ရွာတိုင်းတွင် ဖွဲ့စည်းပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ကော်မတီများသည် ကျေးရွာလူထုနှင့် ပူးပေါင်း၍ ရပ်ရွာအတွင်း ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအကဲဖြတ်ချက်၊ ရင်းမြစ်ပြမြေပုံနှင့် အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေဆန်းစစ်ချက်များဆောင်ရွက်ကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ အတွက် ထိခိုက်လွယ်မှုကိုဖော်ထုတ်ရန်အပါအဝင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားရှိမှုနှင့် တုံ့ပြန်မှုဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များကို ရေးဆွဲ ခဲ့ကြသည်။ ကော်မတီတိုင်းတွင်လည်း ရွာဗွေကယ်ဆယ်ရေး၊ ရွေးဦးပြုစုခြင်း၊ ကြိုတင်သတိပေးစနစ် စသည့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များကိုလည်း ဖွဲ့စည်းပေးပါသည်။ လုပ်ငန်းအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင်များကို

များအား မည်သို့
ကာကွယ်ထားရမည်
ကိုလည်း သိမြင်လာစေ
သည်။

အပိုဝင်ငွေရရှိ
ရန်သာမက ဘေး
အန္တရာယ် များကျ
ရောက်ချိန်တွင် အစာ
အာဟာရ ရရှိနိုင်ရန်နှင့်
မရှိမဖြစ် အနိမ့်ဆုံး လို

လည်း ရှေးဦးပြုစုခြင်း၊ ရှာဖွေကယ်
ဆယ်ခြင်း နည်းစနစ်တို့ကို သက်ဆိုင်
ရာ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များမှ သင်တန်း
များ ပို့ချပေးခဲ့ပါသည်။ သင်တန်းပြီး
မြောက်အောင်မြင်သူ(၄၀)မှ(၅၀)
ရာခိုင်နှုန်းသည် အမျိုးသမီးများ ဖြစ်
ကြသည်။ ရေကြီးခြင်း၊ ဆိုင်ကလုန်း၊
ဆူနာမီ၊ ငလျင်၊ မီး စသည့်ဘေး
အန္တရာယ်များနှင့် ပတ်သက်သည့်
ပညာပေး လက်ကမ်းစာစောင်များကို
ဘေး အန္တရာယ်ကျရောက်နိုင်သူများထံ
ဖြန့်ဖြူးပေးထားသဖြင့် ဆောင်ရန်/
ရှောင်ရန် အချက်များကို နားလည်
သဘောပေါက်နိုင်ပြီး ဘေးအန္တရာယ်
တစ်ခု ကျရောက်လာပါကလည်း မိမိတို့
၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်း

အပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန်
ရပ်ရွာအတွင်းရှိ ထိခိုက်လွယ်ဆုံး မိသား
စုများ အထူးသဖြင့် မြေပိုင်ဆိုင်မှု
နည်းပါးသည့် အိမ်ထောင်စုများ
အတွက် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ဥယျာဉ်ခြံ
စိုက်ပျိုးရေးဆောင်ရွက်ရန် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ခဲ့
သည်။ မြေဆီလွှာ အမျိုးအစား၊ အပူ
ချိန်နှင့် အာဟာရတန်ဖိုးများအပေါ်
မူတည်၍ မည်သို့သော အပင်မျိုး ရွေး
ချယ် စိုက်ပျိုးရမည်ကို သင်ကြားပေးခဲ့
ရာ ၎င်းတို့၏ မြေကွက်ကို အကောင်း
ဆုံး အသုံးပြုနိုင်လာသည်။ ဤနည်းဖြင့်
၎င်းတို့အပေါ် တင်ရှိနေသည့် အကြွေး
များကိုလည်း ပြန်လည် ပေးဆပ်နိုင်လာ
ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်းအဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ရခြင်း

- ယူအင်န်ဒီပီမှ စီမံကိန်းအဖွဲ့များသည်ကျေးရွာ အတွင်းမှ အမျိုးသမီးများ ပိုမိုပါဝင်လာကြစေရန်အတွက် စီမံကိန်း စတင်စဉ်ကပင် တိုက်

တွန်း အားပေးခဲ့သည်။ အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာရေးအတွက် စီမံကိန်းမူဝါဒနှင့် လမ်းညွှန်ချက်များတွင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်းထည့်သွင်းထားပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ကော်မတီတိုင်း အုပ်စုတိုင်းတွင် အမျိုးသမီး အဖွဲ့ဝင် အနည်းဆုံး(၄၀)ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ရန်နှင့် ကော်မတီအဖွဲ့ဝင်တိုင်းကို လည်း သင်တန်းများ၊ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများတက်ရောက်ကြရန် အားပေးလှုံ့ဆော်နိုင်ခဲ့သည်။

- ကျေးရွာများမှ အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာနှင့်ပတ်သက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပိုမိုပါဝင်လာကြပြီး မိမိကိုယ်ကိုယုံကြည်မှုဖြင့် မားလာကြသည်မှာ အထူးခြားဆုံးရလဒ်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ယခုဆိုလျှင် ထိုအမျိုးသမီးများမှာ ကျေးရွာအစည်းအဝေးများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ရှေ့ဆုံးမှတက်ကြွစွာပါဝင်လာကြသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

အသက်အသေများ

- ကျေးရွာအဆင့် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပါဝင် ဖြည့်ဆည်းပေးရန်၊ ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရန် အစိုးရဌာန များမှ ပံ့ပိုးမှုများရရှိရေးသည် တစ်ခါတရံ မလွယ်ကူလှပေ။ နည်းပညာ ကွာဟမှုနှင့် အခြားအရေး ကြီးကိစ္စများ ကြောင့် မအားလပ်ခြင်းစသည့် အချက်များကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါ သည်။
- ထိခိုက်အလွယ်ဆုံး အုပ်စုများ ကိုဦးစားပေးအကောင် အထည်ဖော်ရသည့်အတွက် ကျေးရွာအတွင်းမှ စီးပွားရေး တောင့်တင်းသောအိမ်ထောင် စုများပါဝင်မှုမှာလျော့နည်း

သွားရတတ်သဖြင့် အများ ပူးပေါင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်မှု နည်းလမ်းမျိုးဟု မဆိုနိုင် တော့ပေ။ စီမံကိန်း၏ ဦး တည်ချက်အနေဖြင့် ဆင်းရဲ သူများ၊ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်း အတွင်းမှ ဖယ်ကြဉ်ခံထား ရသူများအား မြှင့်တင်ပေးရန် ဆိုသော်ငြား ဘေးအန္တရာယ် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု နှင့် ပတ်သက်၍ အသိပညာပေး ခြင်းကဲ့သို့သောလုပ်ငန်းကိုမူ ကျယ်ပြန့်စွာ ဆောင်ရွက်ရ မည့်အပြင် ဓနအင်အား ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြု ဘဲ ရပ်ရွာတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံနိုင် ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ရရှိလာသည့်အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိရန်တည်တံ့ရေးနှင့် ဆင်ပွားအသုံးပြုနိုင်ရေး

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ ရေရှည် တည်တံ့နိုင်စေရေးအတွက် ရပ်ရွာ၏ နည်းပညာနှင့် စီမံခန့် ခွဲမှု ဆိုင်ရာ စွမ်းရည်များ ဖြစ် သည့် စိုက်ပျိုးရေးတိုးချဲ့ လုပ် သားများနှင့် အသက်မွေး

လုပ်ငန်း တိုးချဲ့လုပ်သားများကို မွေး ထုတ်ပေးပြီးလျှင် ကိုယ်ပိုင် အစွမ်းအစဖြင့် ရပ်တည်နိုင်ကြ သည်အထိ အားပေးသွားရန် လိုပါသည်။

ကျေးရွာအတွင်းမှ ရရှိလာသည့်အသိအမြင်များ၊ သတင်းအချက်အလက်များကို ထိန်းသိမ်း လိုက်နာနိုင်ကြသည်မှာ လယ်သမားအစုအဖွဲ့၊ ရေလုပ်သားများ အစုအဖွဲ့၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းရှင်များ အစုအဖွဲ့

စသည့် ရပ်ရွာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် စွမ်းရည်များပင်ဖြစ်ရာ ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အခြားသော အဖွဲ့ဝင်များသို့လည်း ပြန်လည်ဝေမျှနိုင်ပေမည်။

INCREASING RESILIENCE OF SMALL FISHER-FOLK THROUGH GOOD GOVERNANCE

NETWORK ACTIVITIES GROUP (NAG)

INTRODUCTION

In 2008, Cyclone Nargis, caused widespread damage and loss to the fishery sector both in terms of infrastructure as well as equipment. Sea and in-land fisher folk were severely affected by the loss of boats, fishing gears and other fishing equipment resulting in loss of livelihoods and income until they could recover their assets. Daily laborers involved in the fishing sector also lost their jobs due to the destruction/damage of large off-shore and in-shore boats and vessels, and processing farms. For small scale fisher-folk, this situation only heightened their risk to future natural hazards and poverty. They did not have enough financial reserves to restart their

livelihoods and were forced to take loans from local money lenders at exorbitant rates which pushed them further into debt. They had less bargaining power as they had to repay the loans by selling their catch at discounted prices to the money lenders thus compounding their losses and prolonging their repayment schedule. The small-scale fisher-folk did not have access to formal credit, extension services, and lacked information about the institutional mechanisms which could support them in such crises, thus preventing their recovery from the disaster.

Concerned about the situation of many small-scale fishers affected

by Cyclone Nargis, Network Activities Group (NAG), with support from Oxfam and Myanmar Fisheries Federation initiated a partnership for a project that supported the recovery of vulnerable small scale fishing communities and

building resilience to future natural hazards.

The project sought to improve the situation of small scale fisher-folk by organizing them in groups, building their capacities, increasing access to formal credit institutions, creating linkages

with the Myanmar Fisheries Federation (MFF) and other stakeholders in the market chain. The project also aimed to identify and develop alternative income opportunities based on fish products for the fisher-folk, especially women.

THE INITIATIVE

At the village level, the project established strong social institutions (Village Development Committees - VDCs) that could mobilize the small scale fisher-folk. The VDCs comprised village leaders and influential persons such as school teachers, village elders and monks. VDCs identified the beneficiaries, organized the Fisher Groups (FG) and were the focal points for communication between FGs and the NAG project team. The Fisher Groups comprised fisher folk practicing a similar type of fishing. Simultaneously, a Fishers' Development Committees (FDC) within the Fisher Groups was established comprising of representatives from each of the FGs to ensure representation of all the fishery communities towards VDC. Women represented about

12%-15% of the members of these groups.

One of the major concerns of the Fisher Groups (FG) was the difficulty and limited access they had over their means of production - the community fishing areas and access to fishing licenses. These factors were the biggest challenges for the fisher-folk in terms of prohibitive costs and in terms of the power relations among the richer fisher-folk that controlled the fishing sites and licenses.

In the aftermath of cyclone Nargis, NAG observed that the fisher-folk had limited knowledge of the regulations regarding the community fishing areas, the business rent process of tender and leasable fishing areas, and to what extent that the fishery laws

set the limitations on tender and lease fishing areas. Due to the lack of awareness in small fisher-folk, more than often these community fishing areas were encroached upon by licensed fishing areas. As a result, small fisher-folk had to unfairly pay for fishing in the encroached areas as they were incorrectly informed that they were fishing in licensed areas.

NAG met with the local Department of Fisheries (DoF) in Pyapon Township and motivated them to conduct outreach

activities of the department in the targeted villages. Through this process, the DoF also came to recognize the needs of the FGs. Simultaneously, FG members were trained on rules, regulations and technical support from the DoF. Fisher-folk now had a better understanding of the different types of fishing areas and their own fishing rights. Subsequently, NAG facilitated a platform which brought together representatives from the Fishers' Development Committee, Department of Fisheries and owners of licensed fishing areas. This provided the

opportunity for small fisher-folk to claim their rights for fishing in community fishing areas which had been encroached upon by the licensed fisher-folk.

NAG also distributed cash grants to beneficiaries in these project villages to support their livelihoods. The average size of a grant was USD65 per person. The main utilization of these grants were for the purchase of fishing gears as well as the necessity of paying back other debts taken at higher interest rates. An official bank account was set up for the Fishers' Development Committees in the Myanmar Livestock and Fisheries Development Bank. The grants were managed in the form of 'revolving funds' with loans being provided to members for improving their livelihood situation. A committee comprising a member each from the Fishers' Group, FDC and VDC was responsible for managing the 'revolving fund' process and the flow of cash from the bank to beneficiaries.

A portion of the total grant in each community was kept aside as an emergency fund for disaster preparedness such as training,

building bridges, roads and jetties. Another portion of the grant was used as membership fee for registering the FG members in the MFF.

Through the organization of Fishers' Group, the project advocated for membership of the small fisher-folk to the MFF. Through this membership, there is a sense of association and security among the small fisher-folk community. They have been able to access information on various issues related to fishing laws and rehabilitation packages. MFF issued identity cards to their members and using this membership, they will be able to access fishing equipment such as boats and nets at no cost in the aftermath of a natural disaster. Membership with the MFF gives the small fisher-folk leverage to raise local concerns at the township level and create sustainable livelihood strategies. Until September 2011, NAG was able to register more than 650 small fisher-folk through this project and fisher-folk are now registering themselves with MFF.

Capacity building and information dissemination was done through

establishing a 'Local Resource Centre' (LRC) at Pyapon Township. The LRC was also platform for coordinating various activities such as collection and dissemination of weekly information on market prices for fish products, maintenance of reference books, manuals and IEC materials relevant to fishing activities, and a venue for trainings. The DoF provided trainings on fishing rules and regulations, sustainable and responsible fishing, and other skill trainings such as small-scale fishing, crab, shrimp and eel farming and fattening. The project provided trainings on book-

keeping and cash management. Through this initiative, it can be seen that reducing vulnerabilities of small fisher-folk needs a multi-dimensional approach especially targeting the underlying causes of vulnerabilities not only for an ensuing natural hazard event but also in a post-disaster situation where risks and vulnerabilities have increased.

NAG has planned to organize a township-level representational body of small and medium fishing folk, which will, in the long-term, play a strategic role in asserting and defending the rights, and promoting livelihood opportunities of small and medium

fishing folks in Delta. The organization will also share its experiences and best practices to

fisher groups in other regions where fishery sector is intensive.

GOOD PRACTICES

- It was necessary to work with various stakeholders that included small fisher-folk, fish sellers, private business community and government in addressing the issues of small fisher-folk communities. NAG also instituted platforms where these stakeholders could discuss and address issues in an open and transparent manner.

- The DoF was a key stakeholder in negotiation process between small scale fisher-folk and license fisher-folk over fishing areas. They were also able to educate small fisher-folk on their rights, responsibilities and duties. This created a

change in attitude of the small fisher-folk towards department officials who now were able to see their value and resourcefulness.

- The revolving fund had a percentage reserved for investing in actions which reduced disaster risks. Members have used this fund for building jetties, bridges and road which would help them to access safe places in a secured manner.

CHALLENGES

- Women participation increased through project activities such as Villages Development Committees and around the small-scale aquaculture. However big challenges such as traditional roles of women created friction for a more meaningful inclusiveness of women in project's activities.
- Fisher-folk are interested to be part of MFF, but the membership fees is slightly high on joining and the registration process is not easily accessible in township level due to the lack of the MFF infrastructure and sometimes, Yangon becomes the closest location for registration.
- Too much emphasis was given to train NAG project facilitators on topics specific to fisheries activities, based on the expectations that the facilitators would replicate this information (rules and regulations, aquaculture) among fisher-folk. More efficiency would have been expected if the project facilitated the training of fisher-folk directly by DoF or MFF.
- The use and benefits of the Local Resource Center were limited to users at the Township level. Access of small-scale fishers to this facility was weak due to various reasons such as lack of transportation and limited financial resources.

SUSTAINING THE GAINS MADE AND REPLICATION

- NAGs advocacy with the Department of Fisheries motivated them to engage with and address the concerns of the fisher-folk. It also established a strong relationship between the two stakeholders that continues even after the conclusion of the project.
- Membership in the MFF was an important strategy for the small fisher-folk that created

a sense of solidarity with a larger network that protects their rights.

- The community-based organizations such as the Fishers' Group and Fishers' Development Committee have received adequate training and information to access and continue the

processes initiated through the project.

- This model can be replicated to other geographical areas but need a thorough needs situational and stakeholder analysis which would form the basis of the intervention strategy.

ကောင်းမွန်သောအုပ်ချုပ်မှုမှတစ်ဆင့်
ရေလုပ်သားငယ်များ၏
သဘာဝဘေးဒဏ်ကြုံကြုံခံနိုင်မှု
တိုးတက်မြှင့်မားလာစေရေး

ပေါင်းစုလုပ်အားအကူအညီပေးရေးအဖွဲ့

နိဒါန်း

၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် တိုက်ခတ်ခဲ့သည့် နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမှန်တိုင်းကြောင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင်အခြေခံအဆောက်အအုံပိုင်းသာမက ငါးဖမ်းကိရိယာများပါ ကြီးကြီးမားမား ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ခဲ့သည်။ ပင်လယ်ပြင်နှင့် မြစ်ချောင်းများတွင် ရေလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသူများသည် ငါးဖမ်းလှေများ၊ ငါးဖမ်းပိုက်နှင့် ငါးဖမ်းကိရိယာတန်ဆာပလာများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကြောင့် ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ထိခိုက်ခဲ့ရပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများနှင့် ဝင်ငွေများ ဆုံးရှုံးရခြင်းဆိုသည့် ရလဒ်ဆိုးများ ဖြစ်ပေါ်လျက် ၎င်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများ ပြန်လည်ထူထောင်မှုအတွက် ယခုအထိ လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပေ။ ကမ်းနီးကမ်းဝေး ငါးဖမ်းလှေများ၊ ငါးဖမ်းသင်္ဘောများနှင့် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများ

ကြီးမားစွာ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ခြင်းကြောင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်နေကြသည့် ပျံ့ကျအလုပ်သမားများသည်လည်း အလုပ်အကိုင်များ ဆုံးရှုံးခဲ့ကြရသည်။ ရေလုပ်သားငယ်များအတွက် ဤအခြေအနေသည် ၎င်းတို့အနာဂတ်တွင် ကြုံတွေ့ရမည့် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေနှင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုများ ပိုမိုကြီးမားစေခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်စတင်နိုင်ရန် အပိုငွေကြေး လုံလောက်စွာ မရှိသည့်အတွက် ထိုအခြေအနေက ဒေသခံ ငွေတိုးချေးသူများထံမှ အလွန်မြင့်သည့် အတိုးနှုန်းဖြင့် ငွေချေးယူရသည့် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိစေပြီး အကြွေးနွှဲအတွင်း သို့ ၎င်းတို့အား တွန်းပို့လျက်

ရှိသည်။ ငွေချေးထားသဖြင့် အဆိုပါချေးငွေများကို မိမိတို့ဖမ်းဆီးရမိသည့် ငါး၊ ပုစွန်များကို ရောင်းချ၍ ပေးဆပ်ရာတွင် ဈေးကောင်းရရှိရန် တင်းခံနိုင်စွမ်းမရှိဘဲ ငွေတိုးချေးသူများသို့

တန်ရာတန်ကြေးအောက်လျှော့၍ ရောင်းရသည့်အတွက်၎င်းတို့၏မူလ ဆုံးရှုံးမှုအပေါ်ထပ်ဆင့်၍ဆိုဝါးစေပြီး အကြွေးသံသရာပို၍ရည်စေသည်။ ရေလုပ်သားများသည် ၎င်းတို့ ကြုံတွေ့နေရသည့် ထိုသို့သောအကျပ်အတည်းများကိုထောက်ပံ့ကူညီပေးနိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့်လုပ်ငန်းစနစ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များလုံလောက်စွာမရရှိခြင်း၊ သက်သာစွာချေးယူနိုင်သည့်ချေးငွေများမရရှိခြင်း၊ ကူညီစောင့်ရှောက်မှုများ မရရှိနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်းတို့၏ဘေးအန္တရာယ်မှ ပြန်လည်ထူထောင်မှုလုပ်ငန်းများကိုတားဆီးပိတ်ပင်လျက်ရှိနေသည်။

နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းဒဏ်သင့်ရေလုပ်သားငယ်များ၏အခြေအနေအပေါ်အလေးထားလျက် Network Activities Group (NAG) သည်Oxfamနှင့်မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် (Myanmar Fisheries Federation)တို့၏ပံ့ပိုးကူညီမှုနှင့်အတူ ထိခိုက်ခံရလွယ်သောတစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ကြသည့် ရေလုပ်သားထုတစ်ရပ်လုံး၏ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကိုအထောက်အကူပေး

မည့်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတစ်ခုအတွက် မိတ်ဖက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစီအစဉ်တစ်ရပ်ကိုစတင်လုပ်ဆောင်ပြီး အနာဂတ်တွင်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကို ကြုံကြံခံရင်ဆိုင်နိုင်စွမ်းများမြှင့်တင်ပေးလျက်ရှိသည်။

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ အနေဖြင့် အဖွဲ့ငယ်များဖွဲ့စည်းပေးခြင်း၊ ၎င်းတို့၏စွမ်းဆောင်ရည်များကိုမြှင့်တင်ပေးခြင်း၊ အတိုးနှုန်းသက်သာစွာ ငွေထုတ်ချေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှချေးငွေများပိုမိုရရှိအောင်လုပ်ဆောင်ပေးခြင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်၊ ၎င်းတို့နှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့်ဈေးကွက်မှအကျိုးတူစီးပွားဖက်များ အဆက်အသွယ်ရအောင်ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့် ရေလုပ်သားငယ်များ၏အခြေအနေများတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန်ကြိုးပမ်းပေးလျက်ရှိသည်။ ထို့အပြင်ငါးဖမ်းသူများ၊အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးများအတွက် ငါးပုစွန်ထုတ်ကုန်များအပေါ်အခြေခံသည့်အခြားဝင်ငွေရရှိနိုင်စေမည့်အခွင့်အလမ်းများဖော်ထုတ်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက်လည်း ရည်မှန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ကနဦးလုပ်ငန်းစဉ်များ

စီမံချက်အကျေးဇူးအဆင့်၌ ခိုင်မာသည့်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ (Village Development Committees - VDCs) များကဲ့သို့သောလူမှုရေးအသင်းအဖွဲ့များဖွဲ့စည်းထူထောင်ပေးခဲ့ပြီး ၎င်းအဖွဲ့များမှတစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငါးဖမ်းသူများအားဆော်သြစည်းရုံးနိုင်ခဲ့သည်။ VDCကော်မတီများကိုကျေးရွာလူကြီးများ၊ သြဇာတိက္ကမရှိသူကျောင်းဆရာများ၊ ရှေ့မီနောက်မီပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်ဘုန်းတော်ကြီးများဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ အဆိုပါ VDCကော်မတီများသည်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများကိုဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့ (Fisher Groups-FG) များဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့နှင့် NAGစီမံကိန်းလုပ်ငန်းအဖွဲ့အကြားဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုအတွက်တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့ကိုငါးဖမ်းနည်းတူညီသောငါးဖမ်းသူများဖြင့်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင်ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့အတွင်းငါးဖမ်းသူများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ (Fishers' Development Committee) တစ်ရပ်ကိုအဆိုပါအဖွဲ့အသီးသီးမှကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပြီး

ကော်မတီတွင်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများအားလုံးကိုယ်စားပြုပါဝင်နိုင်စေရန်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါအဖွဲ့များတွင်အဖွဲ့ဝင်များ၏ (၁၂) ရာခိုင်နှုန်းမှ (၁၅) ရာခိုင်နှုန်းသည်အမျိုးသမီးအဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သည်။

ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့၏ အဓိကစိုးရိမ်မှုများအနက်တစ်ခုမှာ ၎င်းတို့၏ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနည်းလမ်းဖြစ်သည့်ဘုံငါးဖမ်းကွက်များနှင့် ငါးဖမ်းလိုစင်ရရှိမှုအတွက်အခက်အခဲနှင့်အကန့်အသတ်များဖြစ်ပေါ်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအကြောင်းရင်းခံများသည်ငါးဖမ်းသူများအတွက်ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်နေသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ငါးဖမ်းကွက်များနှင့် လိုင်စင်များကို ထိန်းချုပ်ထားသည့်ချမ်းသာကြွယ်ဝသည့်ရေလုပ်ငန်းပိုင်ရှင်များနှင့် သြဇာအာဏာရှိမှုနှင့်ဆက်စပ်၍လည်းကောင်းအကြီးမားဆုံးစိန်ခေါ်မှုများဖြစ်သည်။

နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းဒဏ်ခံရပြီးနောက် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများသည် ဘုံငါးဖမ်းကွက်ဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းဥပဒေများ၊ တင်ဒါဆွဲသည့်လုပ်ငန်းများနှင့်ငါးဖမ်းနေရာများလေ့လာ

တင်ခြင်း၊ ငါးဖမ်းကွက်များတင်ဒါခေါ်ယူခြင်းနှင့် လေလံတင်ခြင်းအတွက် ငါးလုပ်ငန်းဥပဒေတွင် ချမှတ်ထားသည့် ကန့်သတ်ချက်များနှင့် ပတ်သက်သည့် ဗဟုသုတများချို့တဲ့လျက်ရှိသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများတွင် အဆိုပါ ဗဟုသုတချို့တဲ့မှုကြောင့် ဘုံငါးဖမ်းကွက်များသည်လိုင်စင်ရငါးဖမ်းကွက်များအဖြစ် သို့တဖြည်းဖြည်းရောက်ရှိသွားပြီးတစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငါးဖမ်းသူများသည်ဘုံငါးဖမ်းကွက်တွင်ငါးဖမ်းခြင်းဖြစ်သော်လည်းလိုင်စင်ဖြင့်ဖမ်း

ဆီးရသည့်အကွက်အတွင်းဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးနေကြောင်းမမှန်မကန်သတ်မှတ်ခံရပြီးတရားမျှတမှုမရှိသည့်လိုင်စင်ကြေးများပေးနေကြရသည်။

NAG အဖွဲ့သည်ဖျာပုံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့်တွေ့ဆုံပြီး စီမံကိန်းကျေးရွာများတွင်ဌာနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်တွန်းအားပေးခဲ့သည်။အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်မှတစ်ဆင့်ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနအနေဖြင့်လည်းငါးဖမ်းအဖွဲ့အစည်းများ၏လိုအပ်ချက်များကိုသဘောပေါက်သိမြင်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့မှ

အဖွဲ့ဝင်များအား စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ဥပဒေများနားလည် စေရန် သင်တန်း ပေးခြင်း၊ ငါးလုပ်ငန်းဌာနမှ နည်းပညာ ပံ့ပိုးကူညီခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ ယခုဆိုလျှင် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင် သူများသည်မတူညီသည့် ငါးဖမ်းကွက် အမျိုးအစားများနှင့်၎င်းတို့၏ ငါးဖမ်း ဆီးခွင့် အခွင့်အရေးများကို ပိုမို နားလည်လာကြပြီဖြစ်သည်။ နောက် ပိုင်းတွင် NAGသည် ငါးဖမ်းသူများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအဖွဲ့မှ ကိုယ်စား လှယ်များ၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့် လိုင်စင်ရငါးဖမ်းကွက်ပိုင်ရှင်များတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးနိုင်မည့်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ဖြစ်မြောက် ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့်ရေလုပ်သားငယ်များအနေဖြင့် လိုင်စင်ရငါးဖမ်းသူများကကျူးကျော်ဝင် ရောက်ဖမ်းဆီးလျက်ရှိသည့်ဘုံငါးဖမ်း ကွက်များတွင်လွတ်လပ်စွာငါးဖမ်းဆီးခွင့် အခွင့်အရေးများ တောင်းဆိုနိုင်သည့် အခွင့်အရေးများရရှိစေသည်။

NAG သည် အဆိုပါစီမံကိန်း ကျေးရွာများမှအကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ အား၎င်းတို့၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း လုပ်ငန်းများအထောက်အပံ့ဖြစ်စေရေး အတွက်ထောက်ပံ့ငွေများပေးအပ်ခဲ့

သည်။ အဆိုပါထောက်ပံ့ငွေပျမ်းမျှ ပမာဏမှာ လူတစ်ဦးလျှင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ(၆၅)ဒေါ်လာဖြစ်သည်။အဆိုပါ ထောက်ပံ့ငွေများကိုငါးဖမ်းပိုက်နှင့်ငါးဖမ်း ကိရိယာများဝယ်ယူရေးအပြင်အတိုးနှုန်း ကြီးမားစွာဖြင့်ချေးယူထားသည့်ငွေများ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရာတွင်လည်း အဓိက အားဖြင့်အသုံးပြုသည်။ ငါးဖမ်းသူများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီများအတွက် မြန်မာ့မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးဘဏ်တွင်ဘဏ်စာရင်းတစ်ခု ဖွင့်လှစ်ပေးထားသည်။ထောက်ပံ့ငွေများ ကိုအဖွဲ့ဝင်များအား၎င်းတို့၏အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအခြေအနေများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက်ငွေပင် ငွေရင်းထောက်ပံ့ပေးခြင်းနှင့်အတူ “လည်ပတ်ရုံပုံငွေ” ပုံစံမျိုးဖြင့် စီမံခန့်ခွဲ ခဲ့သည်။ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့၊ ငါးဖမ်းသူ များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီနှင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအသီးသီးမှ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးစီဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော ကော်မတီတစ်ရပ်သည် “လည်ပတ်ရုံပုံ ငွေ”လုပ်ငန်းစဉ်နှင့်အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ များဘဏ်မှငွေထုတ်ယူခြင်းကိစ္စများကို စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

ရပ်ရွာအသီးသီးတွင် စုစုပေါင်း ထောက်ပံ့ငွေမှစေတန်စုကို သင်တန်း ပေးခြင်း၊ တံတားများ၊ လမ်းများ၊ ဆိပ်ခံ တံတားများတည်ဆောက်ခြင်းကဲ့သို့ သောဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှု အတွက် အရေးပေါ်ရုံပုံ ငွေ အဖြစ် သီးသန့်သတ်မှတ်ထားသည်။ အခြားစေတန်စုကို မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် တွင် ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့အဖြစ်မှတ်ပုံ တင်ခြင်းအတွက် အဖွဲ့ဝင်ကြေးအဖြစ် အသုံးပြုသည်။

ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း မှတစ်ဆင့် မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်တွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း

လုပ်ကိုင်သူများအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာရေး အတွက် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းက ထောက်ခံ အားပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာ ခြင်းဖြင့် အသင်းအဖွဲ့ဆိုင်ရာ အသိရှိ လာပြီး ရေလုပ်သားငယ်များအတွင်း လုံခြုံစိတ်ချမှုရရှိလာစေသည်။ သူတို့ အနေဖြင့် ငါးလုပ်ငန်းဥပဒေများနှင့် ပြန်လည်ထူထောင်မှုအစီအစဉ်များ ဆက်စပ်နေသည့် ကိစ္စအမျိုးမျိုးနှင့် သက်ဆိုင်သောသတင်းများရရှိနိုင်စွမ်း ရှိလာသည်။ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ချုပ်မှာ ၎င်း၏အဖွဲ့ဝင်များကို သက်သေခံကဒ်များထုတ်ပေးခဲ့ပြီး အဆိုပါအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်မှုကိုအသုံးပြု၍

သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဒဏ်ခံရပြီး နောက်ပိုင်းတွင်စရိတ်ကုန်ကျရန်မလိုဘဲ ငါးဖမ်းလေ့များ၊ပိုက်ကွန်များကဲ့သို့သော ငါးဖမ်းကိရိယာများ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ခြင်းသည် တစ်ပိုင် တစ်နိုင်ငံငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူများ အနေဖြင့်မြို့နယ်အဆင့်တွင် ၎င်းတို့၏ ကိစ္စရပ်များဆွေးနွေးနိုင်ရန်အရှိန်မြှင့် ပေးနိုင်ပြီးရေရှည်တည်တံ့သည့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု မဟာဗျူဟာများကို ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအထိ NAG သည် ဤစီမံကိန်းမှတစ်ဆင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူ (၆၅၀) ထက်မနည်းကို မှတ်ပုံတင်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ယခုဆိုလျှင် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် မြန်မာ နိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်တွင် မှတ်ပုံတင် ခြင်းများ ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။

စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်း နှင့် သတင်းအချက်အလက်များဖြန့်ဝေပေး ခြင်းတို့ကို ဖျာပုံမြို့နယ်တွင် “ဒေသန္တရ ရင်းမြစ်စွမ်းအားစုဌာန” (Local Resource Centre - LRC) ထူထောင် ပေးခြင်းမှတစ်ဆင့်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ သည်။ LRCသည်ငါးလုပ်ငန်းထွက်ကုန်

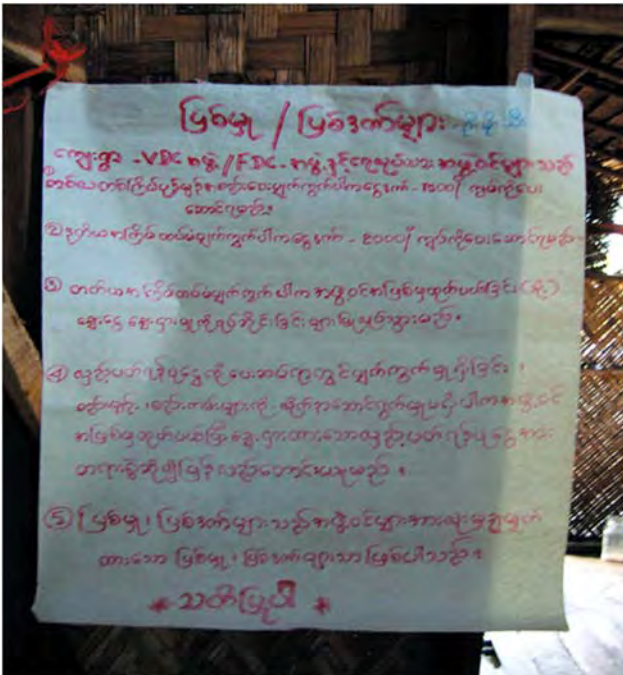
ဈေးနှုန်းသတင်းများအပတ်စဉ်ကောက်ယူ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက် သည့် ရည်ညွှန်းစာအုပ်များ၊လက်စွဲ စာစောင်များနှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်း များထိန်းသိမ်းထားခြင်း၊သင်တန်းနေရာ ပံ့ပိုးပေးခြင်းစသည်ဖြင့်လုပ်ငန်းအမျိုးမျိုး အတွက်ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်နိုင် သည့်နေရာလည်းဖြစ်သည်။ ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာနသည် ငါးလုပ်ငန်းစည်းမျဉ်း စည်းကမ်းဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊ရေရှည် တည်တံ့ပြီးတာဝန်ယူမှုရှိသောငါးဖမ်း ခြင်းသင်တန်း၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်ငံငါးဖမ်း ခြင်း၊ ဂဏန်း၊ပုစွန်နှင့်ငါးရှဉ့်မွေးမြူခြင်း နှင့်အထွက်တိုးရေးကဲ့သို့သောကျွမ်းကျင်မှု ဆိုင်ရာသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေး ခဲ့သည်။စာရင်းရေးသွင်းခြင်းနှင့် ငွေကြေး စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာသင်တန်းများကိုလည်း သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ဤပဏာမ လုပ်ငန်းမှတစ်ဆင့်ရေလုပ်သားငယ်များ ၏ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုများလျော့ချရေး တွင် ရှုထောင့်စုံမှ ချဉ်းကပ်မှုတစ်ရပ် လိုအပ်ကြောင်း သိမြင်နိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ထိခိုက်ခံရလွယ်မှုနှင့် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေတိုးလာနိုင်သော သဘာဝ ဘေးအန္တရာယ်နှင့် ဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်ပြီးနောက်ပိုင်းအခြေအနေများ

ကို ရည်မှန်းချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်နေသည်။

NAG အဖွဲ့သည် ရေလုပ်သား ငယ်များနှင့်အလတ်စားငါးဖမ်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူများ၏ မြို့နယ်အဆင့်ကိုယ်စားပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းရန် စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ ရေရှည်တွင် အဆိုပါ အဖွဲ့သည် ၎င်းတို့၏အခွင့်အရေးများ ခုခံကာကွယ်တောင်းဆိုရေးနှင့်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသတွင်ရေလုပ်သားငယ်များ နှင့်အလတ်စားငါးဖမ်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်

သူများ၏အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအခွင့်အလမ်းများမြှင့်တင်ရေးတွင်မဟာဗျူဟာကျသောအခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ အဆိုပါအဖွဲ့သည်၎င်းတို့၏အတွေ့အကြုံများနှင့်အကောင်းဆုံးသော လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ချက်များကို ငါးလုပ်ငန်းကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်နေကြသည့်အခြားသောဒေသများရှိငါးဖမ်းသူအဖွဲ့များသို့ဖြန့်ဝေပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။

အလေ့အကျင့်ကောင်းများ

- ရေလုပ်သားငယ်များ၊ ရေထွက်ကုန်ရောင်းချသူများ၊ ပုဂ္ဂလိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ၎င်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့်ကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့်အစိုးရဌာနများစသည်တို့ပါဝင်သည့် ဆက်နွယ်

ပတ်သက်သူအုပ်စုအမျိုးမျိုးတို့ အတူတကွပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန်လိုအပ်သည်။ NAG အဖွဲ့မှလည်းအဆိုပါဆက်နွှယ်ပတ်သက်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပြဿနာများကို ထင်သာမြင်သာရှိသည့် နည်းလမ်းများဖြင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဆွေးနွေးနိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း အစီအမံများ ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။

- ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနသည် ရေလုပ်သားငယ်များနှင့်လိုင်စင်ရငါးဖမ်းသူများကြားငါးဖမ်းကွက်များတွင်ငါးဖမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များစေ့စပ်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကြရာတွင် အဓိကအရေးပါပါသည်။ အဆိုပါဌာနသည်ရေလုပ်သားငယ်များအား၎င်းတို့၏ ရပိုင်ခွင့်များ၊ တာဝန်ဝတ္တရားများကို သိရှိလာအောင်ပညာပေးမှုများပြုလုပ်

ပေးခဲ့သည်။ထိုသို့ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြင့်ရေလုပ်သားငယ်များ၏ခံယူချက်သဘောထားများပြောင်းလဲစေခဲ့ပြီး ဌာနမှတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့်လည်း အဆိုပါငါးဖမ်းသူများ၏ တန်ဖိုးနှင့်လုပ်ကိုင်နိုင်စွမ်းများကို သိမြင်ခွင့်ရကြပါသည်။

- လည်ပတ်ရုံပုံငွေတွင် ဘေးအန္တရာယ်ကြောင့်ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေလျှော့ချရေးလုပ်ငန်းများတွင် ထည့်ဝင်သုံးစွဲရေးအတွက် ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခုကို သီးသန့်ထားရှိသည်။ အဖွဲ့ဝင်များသည် အဆိုပါရုံပုံငွေကိုဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိသည့် နေရာများသို့ အန္တရာယ်ကင်းစွာဖြင့်သွားလာနိုင်မည့်ဆိပ်ခံတံတားများ၊ တံတားနှင့်လမ်းများ တည်ဆောက်ရာတွင် အသုံးပြုသည်။

အသက်အသဲများ

- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီများနှင့်တစ်ပိုင်တစ်နိုင်လုပ်ကိုင်သည့် ရေထွက်ကုန်လုပ်ငန်းများစသည့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများမှ တစ်ဆင့်အမျိုးသမီးများပါဝင်မှု

သည်တိုးပွားလာခဲ့သည်။သို့ရာတွင်စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသမီးများ ပိုမိုအဓိပ္ပာယ်ရှိရှိပါဝင်လာရေးအတွက်မူမိရိုးဖလာအရရှိနေခဲ့သည့် အမျိုးသမီးများ

အပေါ်အဆင့်သတ်မှတ်ထားမှုများ
ကအဖုအထစ်များဖြစ်စေခဲ့သည်။

- မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်
တွင်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်လာခြင်းဖြင့်
ငါးဖမ်းသူများအတွက်အကျိုးစီးပွား
ဖြစ်စေသော်လည်း အဖွဲ့ဝင်ကြေး
အနည်းငယ်မြင့်ခြင်း၊ ငါးလုပ်ငန်း
အဖွဲ့ချုပ်၏ အဆောက်အအုံမရှိ
သဖြင့်အဖွဲ့ချုပ်တွင်မှတ်ပုံတင်ရေး
အတွက် အနီးဆုံးနေရာမှာ
ရန်ကုန်မြို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်အဖွဲ့နှင့်
ဆက်သွယ်ရေး၊ မှတ်ပုံတင်ရေး
နှင့် ပတ်သက်၍အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရန်
ကုန်ကျမည့်ငွေမှာအတန်ငယ်
မြင့်မားလျက်ရှိသည်။
- ငါးဖမ်းသူများကြားတွင် အဆိုပါ
သတင်းအချက်အလက်များ
(စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊
ရေထွက်ကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း)ကို
ဆင့်ပွားအသုံးပြုနိုင်ရန်မျှော်လင့်
ချက်ပေါ်တွင် အခြေခံကာ NAG
စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်အောင်
ဆောင်ရွက်ပေးသူများသည်

ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်
ချက်များအတွက် အသေးစိတ်
အကြောင်းအရာများကို သင်ကြား
ပေးရန် အထူးအာရုံစိုက်ခဲ့သည်။
အကယ်၍ စီမံကိန်းလုပ်ငန်း
အနေဖြင့် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်း
အဖွဲ့ချုပ်တို့မှ သင်တန်းများ
တိုက်ရိုက်ပို့ချပေးနိုင်အောင်
ပံ့ပိုးကူညီပေးနိုင်မည်ဆိုပါကယခု
ထက်ပိုမိုအကျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်မည်
ဖြစ်သည်။

- ဒေသန္တရရင်းမြစ်စွမ်းအားစု
ဌာနများကို အသုံးပြုမှုနှင့် အကျိုး
ကျေးဇူးများသည်မြို့နယ်အဆင့်
တွင် အသုံးပြုသူများအတွက်
အကန့်အသတ်များရှိနေသည်။
ခရီးလမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးချို့တဲ့
မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအကန့်
အသတ်ကြောင့်အဆိုပါအထောက်
အပံ့များကို ရေလုပ်သားငယ်များ
အသုံးပြုမှုအားနည်းလျက်ရှိ
နေသည်။

အကျိုးကျေးဇူးများရရှိသည်တုံ့ပြန်နှင့် သင်ပွားအသုံးချခြင်း

အရေးကြီးသည့်
မဟာဗျူဟာ
တစ်ရပ်ဖြစ်ပါ
သည်။ ထိုသို့
အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခြင်း
အားဖြင့်၎င်းတို့
၏ရပိုင်ခွင့်များ
ကိုကာကွယ်ပေး

- ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့်အတူ NAG အဖွဲ့၏ထောက်ခံမှုက ငါးဖမ်းသူများ၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကိုဖော်ထုတ်ရန်၊ ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့်အရေးကိစ္စများတွင်တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် အားပေးခဲ့သည်။ အလားတူပင် စီမံချက်လုပ်ငန်းများပြီးဆုံးသွားသည့်တိုင်အောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားနိုင်စေမည့် အကျိုးတူ စီးပွားဖက်နှစ်ဖက်အကြား ခိုင်မာသည့်ဆက်ဆံရေးကို ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်စေမည်ဖြစ်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်တွင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင်ခြင်းသည်ရေလုပ်သားငယ်များအတွက်

မည်ပို၍ကြီးမားသောကွန်ရက်များနှင့်အခိုင်အမာပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုကို သိရှိလာစေသည်။

- ငါးဖမ်းသူများအဖွဲ့နှင့်ငါးဖမ်းသူများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီကဲ့သို့သော ရပ်ရွာလူထု အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများသည် စီမံကိန်းမှတစ်ဆင့်ကနဦးဖော်ထုတ်ပေးလိုက်သည့်လုပ်ငန်းစဉ်များဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရေးအတွက်လုံလောက်သည့်လေ့ကျင့်သင်ကြားမှုများနှင့်သတင်းအချက်အလက်များရရှိခဲ့သည်။
- ယခုဆောင်ရွက်နေသည့် လုပ်ငန်းကို အခြားဒေသများတွင်အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း အကောင်အထည်ဖော်မှု မဟာဗျူဟာဆိုင်ရာ

အခြေခံများဖြစ်ပေါ်နိုင်ရေးအတွက်
တိကျသောအခြေအနေလိုအပ်
ချက်များနှင့် အကျိုးစီးပွားဖက်

ဆန်းစစ်လေ့လာမှုများကို စနစ်
တကျသေချာစွာ ဆောင်ရွက်ရန်
လိုအပ်ပါသည်။

Strengthening Disaster Risk Reduction Practice in Myanmar through Research and Enhanced Inter-agency Coordination

*This project is funded by the European Commission's
Humanitarian Aid and Civil Protection department
through its Disaster Preparedness Programme (DIPECHO)*

Empowered lives.
Resilient nations.